

Број/Број: 01/2-50-19-614/13
Сарајево/Sarajevo, 4. 6. 2013.

ZAPISNIK
tematske sjednice „Aktivnosti Ministarstva vanjskih poslova BiH“,
održane 3. 6. 2013. godine

Tematska sjednica Povjerenstva za vanjske poslove Zastupničkog doma PSBiH „Aktivnosti Ministarstva vanjskih poslova BiH“ održana je sukladno zaključku s 35. sjednice Povjerenstva od 22. 5. 2013. godine.

Tematskoj sjednici, održanoj 3. 6. 2013. godine s početkom u 11 sati, bili su nazočni svi članovi Povjerenstva za vanjske poslove Zastupničkog doma PSBiH, osim opravdano odsutne Milice Marković, kao i zastupnik u Zastupničkom domu Mirsad Mešić.

Iz Ministarstva vanjskih poslova BiH na sjednici su bili: ministar vanjskih poslova BiH Zlatko Lagumdžija, tajnik Ministarstva vanjskih poslova BiH Adnan Hadžikapetanović, pomoćnik ministra za multilateralne odnose Mitar Kujundžić, pomoćnik ministra za međunarodno-pravne i konzularne poslove Zoran Perković, pomoćnik ministra za opće poslove Selma Užičanin i voditeljica Odjela za susjedne zemlje Marijana Zubonja.

Predsjedatelj Povjerenstva Mirza Kušljugić je, na temelju članka 34. stavak 1. Poslovnika Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, otvorio tematsku sjednicu Povjerenstva za vanjske poslove Zastupničkog doma pod nazivom „Aktivnosti Ministarstva vanjskih poslova BiH“, s posebnim osvrtom na aktualnu situaciju, naglašavajući pritom da je mogućnost tematskog razgovora na sjednicama povjerenstava o aktualnim situacijama nešto što, relaksiranije i bez nekog vremenskog ograničenja, pridonosi dobivanju odgovora na sva pitanja za koja se pokaže veliko zanimanje. Vezano za zaključak s prethodne sjednice Povjerenstva i iskazanu želju članova Povjerenstva da se suoče s najodgovornijim osobama iz MVP-a BiH, uključujući ministra i zamjenicu ministra vanjskih poslova, predsjedatelj je odmah dao riječ ministru vanjskih poslova BiH Zlatku Lagumdžiji.

Glede Izvješća o radu Ministarstva u 2012. godini i aktivnosti koje trenutačno provodi Ministarstvo, ministar je u svome uvodnom obraćanju Povjerenstvu naglasio potrebu za redovitom komunikacijom Ministarstva i Povjerenstva, a potom je detaljnije upoznao članove Povjerenstva o stanju i aktivnostima u Ministarstvu. Upoznajući Povjerenstvo o osnovnim ciljevima vanjske politike (članstvo u MAP-u, podnošenje zahtjeva za članstvo u EU, unapređenje regionalne suradnje i jačanje ekonomske diplomacije), ministar je govorio o strukturnom uređenju Ministarstva i djelatnostima njegovih određenih dijelova putem kojih se spomenuti ciljevi realiziraju. Na realizaciju ovih politika, osim Predsjedništva BiH koje je odgovorno za vanjsku politiku, u znatnoj mjeri utječu unutarnje političke prilike, mimo kojih

Ministarstvo ne može ostvariti neke od dijelova iz proklamiranih ciljeva vanjske politike, naglasio je ministar.

Potom je ministar iznio osnovne elemente iz analize stanja u MVP-u BiH i DKP-ima, naglašavajući kako je u svim segmentima svoje djelatnosti Ministarstvo ostvarilo značajne financijske i kadrovske racionalizacije i uštede, osobito u odnosu na negativno revizorsko izvješće koje je Ministarstvo dobilo za 2011. godinu. U tom je dijelu ministar Lagumdžija bio krajnje eksplicitan: „Mogu reći da su putovanja pod stavkom ministra vanjskih poslova u 2012. u odnosu na 2011., a stjecajem okolnosti imali smo isti broj službenih putovanja, iznosila 28% od troškova za prethodnu godinu. Dakle, da budem vrlo precizan, ukupni troškovi putovanja ministra u 2012. godini bili su 84.905 KM za 28 službenih putovanja, dok je u 2011. godini taj iznos bio 302.817 KM. Najmanja ušteda ostvarena je na smještaju i dnevnica, jer je za isti broj putovanja potrošeno 50% manje novca za smještaj i dnevnice. Očito se i tu racionalnije postupalo. A kad su u pitanju troškovi prijevoza, oni su iznosili 49.360 KM za aktualnog ministra, a u prethodnoj godini 219.646 KM. Kad je u pitanju trošak reprezentacije ministra, u 2012. godini potrošeno je 1.051 KM na reprezentaciju ministra, što je 15 puta manje nego prethodne godine.“

Govoreći o etničkoj (ne)uravnoteženosti u Ministarstvu, ministar je ukazao na pokušaje nacionalnog uravnoteženja svih segmenata u mjeri u kojoj je to moguće, kako pojedini segmenti ne bili jednonacionalni, što se „nadoknađuje“ tako da neki drugi segmenti također budu jednonacionalni. Naglašavajući ograničenja koja nameće Zakon o državnim službenicima kad su te stvari u pitanju, uravnoteženost će se moći postići tek za nekoliko godina, budući da su pojedina diplomatska predstavništva nepotrebno neuravnotežena, a ne mogu se odjednom povući sve osobe koje imaju rješenja i kojima je ostalo još 2-3 godine do isteka mandata. Tako se sada pokušava učiniti što je moguće više na nacionalnoj ravnoteži i u diplomatsko-konzularnim predstavništvima, a taj će se proces nastaviti i iduće godine sve dok se ne postigne ogđovarajuća uravnoteženost u svim dijelovima Ministarstva.

Zamjenik predsjedatelja Povjerenstva Mladen Bosić pitao je za kvalitetu vanjske politike BiH i (ne)kompetencije naših predstavnika u DKP-ima, o nacionalnom debalansu u sjedištu Ministarstva, te o nedovoljno funkcionalnoj suradnji Predsjedništva BiH i Ministarstva. Na to je ministar odgovorio da je pitanje kvalitete naše vanjske politike ustvari odraz ukupnih unutarnjih odnosa u zemlji. „Uostalom Ministarstvo, u skladu s Ustavom, samo provodi politiku koju definira i kreira Predsjedništvo BiH. A ni u Predsjedništvu, kao što je poznato, ne postoji uvijek usuglašen stav glede nekih kapitalnih tema, posebno na multilateralnim forumima, npr. u slučajevima tzv. palestinskog pitanja, sirijskog pitanja i sl.“, rekao je ministar Lagumdžija. A kad je u pitanju imenovanje veleposlanika, ministar je upoznao Povjerenstvo o tome da je Predsjedništvo BiH nedavno donijelo odluku prema kojoj više ne trebaju provjere za veleposlanike i da će oni sami imenovati veleposlanike, bez provjera znanja jezika ili sigurnosnih provjera. Tu se pojavio poseban problem s imenovanjem veleposlanika *at-large*, jer je u Ministarstvo stigao prijedlog za osobu koja nikad nije bila ni veleposlanik, a kamoli da bi imala kvalifikacije za veleposlanika *at-large*, no Predsjedništvo BiH ima i na to pravo, unatoč drukčijem stavu Ministarstva. Ministarstvo nema ništa s posljednjim imenovanjima veleposlanika, nema nad tim nikakve ingerencije, no radit će

analizu njihova rada, jer to jest posao ministarstva, naglasio je ministar. A što se nacionalne ravnoteže tiče, ministar je odgovorio: „Mi ne možemo uspostaviti nacionalnu ravnotežu tako što ćemo jedan broj ljudi otpustiti, a dovesti ljude druge nacionalnosti”, ali se neravnoteža može popraviti u sljedećih nekoliko godina unutar onjoga što je zakonskih zadano.

Član Povjerenstva Drago Kalabić iskazao je nezadovoljstvo navodeći kako članovi PSBiH, vezano uz vanjsku politiku, nikad na ovakav način neće vidjeti članove Predsjedništva BiH koji u vanjskoj politici vode glavnu riječ. Ova zemlja nema respektabilnu vanjsku politiku, tim prije što „određene aktivnosti iz vanjske politike BiH vode OHR, Misija EU, NATO i oni imaju značajan utjecaj na vanjsku poziciju i naše odluke, a kad su napadi upućeni na PSBiH i kad slušate nevladine organizacije, reklo bi se da mi potpuno suvereno odlučujemo o svemu i da smo mi samo neradnici koji neće odlučivati i neće raditi, dok mediji ne pišu o položaju Predsjedništva BiH, ni o onome što radi Predsjedništvo BiH”, riječi su Drage Kalabića. Zamjerio je što su „islamske zemlje nakrcane veleposlanicama“, dok ih na drugim važnim mjestima, poput subsaharske Afrike i Južne Amerike, BiH uopće nema. Također je iznio zamjerke i na neracionalnu raspoređenost veleposlanstava. Ukazao je i na, po njegovu mišljenju, nekonzistentnu vanjsku politiku prema Hrvatskoj i Srbiji, na probleme nepotizma u Ministarstvu vanjskih poslova BiH i udomljavanje najbližih srodnika, te na proizvođenje vanjskog duga koji Povjerenstvo može pratiti samo ratifikacijom međunarodnih ugovora i sporazuma.

Ministar je ukazao na važnost uloge PSBiH u vanjskim poslovima, jer ona može Zakonom o vanjskim poslovima BiH preciznije urediti ovo područje, pa time odrediti i mjesto Predsjedništva BiH, kriterije za postavljenje veleposlanika i mnogo toga drugoga. Ukazao je i na važnu vanjskopolitičku aktivnost Ministarstva u nastojanju da se BiH, zajedno s drugim zainteresiranim zemljama (Grčka, Albanija, Hrvatska, Crna Gora), izbori za dva bitna energetska, tj. plinovodna kraka, tzv. Južni tok i Jadranko-jonski tok.

Zastupnik Zvonko Jurišić ukazao je na regionalnu suradnju i sve reperkusije ulaska Hrvatske u EU na BiH i njezine građane, bh. gospodarstvo i sl., te osobito na mjesto BiH koja je danas „nikad dalje“ od kandidatskog statusa za EU. Naglasio je i potrebu kupovanja zgrada za naše DKP-e, što je racionalnije od dugogodišnjih plaćanja skupih najamnina.

Zastupnica Azra Hadžiahmetović je ukazala na to da se iz nekih izlaganja mogao steći „dojam da kod nas među veleposlanicama i imenovanim ljudima vlada opći kaos i da imamo nekompetentne ljude” što je daleko od istine, uza sve postojeće slabosti sustava koje se odražavaju i na vanjske poslove, to pokazuje da je vrijeme „za jednu ozbiljniju promjenu Daytonskog ustava i uspostave jednog učinkovitijeg sustava”, naglasila je ona. A do tada bi bilo važno „ostvariti komunikaciju između PSBiH i Ministarstva vanjskih poslova BiH, pa kad se, primjerice, parlamentarci iz BiH na skupovima očituju o nekim osjetljivim pitanjima, ukoliko nemaju jedinstveni stav, trebaju biti ili suzdržani ili treba profilirati institucionalni okvir za nešto što se već godinama osjeća problematičnim u nastupu bh. izaslanstava“.

Zastupnik Salko Sokolović je, apostrofirajući četiri strateška cilja vanjske politike, istaknuo da ni na jednom nije učinjen napredak, pa je pitao ministra koliko se oni u Ministarstvu

„osjećaju odgovornima, koliko su ispunili svojih obveza da bi ova četiri strateška vanjskopolitička cilja bila ispunjena”.

Ministar je odgovorio kako je Ministarstvo vanjskih poslova BiH najbolje ministarstvo, ono je bolji dio bosanskohercegovačke administracije kad su u pitanju ljudi pojedinačno i njihove kvalitete, te da je na polju ekonomske diplomacije u posljednjih šest mjeseci učinjeno više nego za proteklih 46 mjeseci. Naglasio je i da je ovdje čuo, vjerojatno kao lapsus, da BiH ima diplomatske mreže, što je, nažalost, bilo istina. Danas BiH ima jednu diplomatsko-konzularnu mrežu i jasno se zna odgovornost svih: od ministra, preko zamjenice, tajnika, pomoćnika i svih drugih. „Danas, za razliku od prethodnog mandata, u Ministarstvu ne postoji paralelizam funkcioniranja“, zaključio je ministar Lagumdžija.

Predsjedatelj Povjerenstva iskazao je zadovoljstvo time što je ovaj sastanak uopće održan, iznoseći vlastiti stav kako bi mu bilo draže da je bilo manje pitanja, a više ukazivanja na to što Parlamentarna skupština BiH može pomoći u unapređenju rada Ministarstva usvajanjem određenih zakona ili promjena u cilju rješavanja problema. Iskazao je i zadovoljstvo učinjenim u ekonomskoj diplomaciji, s naglašenom sviješću „da ekonomska diplomacija neće dati rezultate dok se ne stvore pretpostavke unutar države da se rezultati ekonomske diplomacije mogu implementirati, dok PSBiH odnosno država ne stvori preduvjete za sigurnije investicije i sve one preduvjete koji su potrebni na putu prema EU i NATO-u, koji nude garanciju investitorima da se u BiH može sigurno investirati”. Predsjedatelj je naglasio i zadovoljstvo zbog ušteda, premda bi bilo važnije „da su troškovi mnogo veći, ali i da je postignuto mnogo više”.

Predsjedatelj je predložio i konkretne zaključke: češće organizirati ovakve sastanke u čijem će središtu biti određeni segmenti rada Ministarstva; urediti područje parlamentarne diplomacije i u tom smislu aktualizirati održavanje stručnog savjetovanja o temi „Uloga parlamentarne diplomacije u vanjskoj politici BiH“. Povjerenstvo će istražiti mogućnosti glede toga što PSBiH, kao zakonodavac, unutar svojih nadležnosti može učiniti da područje vanjskih poslova bude zakonski i proceduralno uređeno bolje nego što je sad, te naposljetku, da Zapisnik tematske sjednice bude upućen i Kolegiju Zastupničkog doma PSBiH.

Tematska sjednica završena je u 13.30 sati.

Sastavni dio Zapisnika čini i transkript sjednice koji se, osim u arhivu Povjerenstva, može dostaviti i svim zainteresiranima, na traženje.

TAJNICA
POVJERENSTVA ZA VANJSKE POSLOVE

Merdžana Iglica

PREDSJEDATELJ
POVJERENSTVA ZA VANJSKE POSLOVE

Mirza Kušljugić